

Du velger selv [DVD]

Du velger selv [DVD]

Kajsa Næss og Mikrofilm har laget en prisvinnende film om barn som opplever å ha en forelder i fengsel. Mellom 6000 og 9000 barn opplever dette hvert år i Norge. Deres historie er viktig.

Du velger selv
Kajsa M. Næss
Mikrofilm, Hammerhai
2013
mikrofilm.no
16:9 Fullskjerm (1,85:1)
Dolby Digital
15 min.
2

6

Valgfrihet

I Norge opplever mellom 6000 og 9000 barn hvert år å ha en forelder i fengsel. Den opplysningen var så overveldende for Kajsa Næss, at hun måtte undersøke dette nærmere. Sammen med journalist Ingvil Giske har hun intervjuet en rekke barn som har eller har hatt en forelder i fengsel. Resultatet av samtalene har blitt til den animerte dokumentarfilmen *Du velger selv* hvor Frida, Martine, Phillip, Ronja og Aron forteller om sine opplevelser og følelser knyttet til å være barn med en forelder i fengsel. Det er sterke opplevelser, fortalt av sterke barn, som har blitt til en sterk film.

Vi møter de fem barna i ulike samtalesituasjoner. På trappa, på trampolinen i bakgården, på bussen, i et fellesrom. Barna svarer på enkle spørsmål som sirkulerer rundt det store temaet, og på den måten nærmer vi oss dem og følelsene deres knyttet til far eller mor i fengsel. Barna beskriver hvordan det ser ut i fengselet, hva de gjør sammen med forelderen, og ikke minst hvordan det er å fortelle venner at en av foreldrene er innsatt. Vi ser barna og de forteller direkte til kamera. Barna er tegnede karakterer som forholder seg til enkle tredimensjonale bakgrunnsmodeller. Visuelle brudd i form av mer abstrakt papiranimasjon benyttes når barna beskriver følelser knyttet til sine opplevelser.

Man kan se for seg at en film med et såpass alvorlig tema, kunne endt opp som en alvorstung film blottet for humor og sjarme.

Du velger selv greier denne balansegangen meget godt. Barna selv bidrar på beste vis med sine underfundige betraktninger og ærlige tilbakemeldinger. Det er en viss aldersforskjell på barna som er intervjuet - noe som gjør seg gjeldende i refleksjonsnivået. De eldste jentene i filmen kommer med de mest følelsesladede utsagnene, mens de yngste guttene har tankerekker som får

en til å dra på smilebåndet. Regissøren vet å gjøre nytte av de lettere øyeblikkene og utvider filmens univers med herlige scener fra en mystisk skog befolket av hester og fugler, superhelter og skiftende årstider. Bruddene bidrar til å gi filmopplevelsen dynamikk og synliggjør på en subtil måte friheten foreldrene er frarøvet og valgfriheten barna mister samtidig.

Det visuelle bruddet som papiranimasjonene til Jan Otto Erstevåg utgjør, er et genialt trekk i filmen. Sporene i papiret gir inntrykk av de vanskelige følelsene barna formidler og gir et tydelig visuelt preg av noe overskuelig og skummelt. Ertesvåg har utviklet en særegen animasjonsteknikk hvor papir brettes og preges, lysesettes og avfilmes. Resultatet er slående vakkert, men også mystisk og skremmende. Når dette visuelle universet settes sammen med musikken til Kim Hiorthøy - et lydbilde fullt av klanger og uventet instrumentering - blir resultatet svært vellykket. Sammenstillingen av den tegnede animasjonen med de tredimensjonale, fysiske bakgrunnene fungerer også meget bra og gir filmen et overraskende og friskt utseende.

Du velger selv er en film som med forholdsvis enkle metoder greier å formidle et vanskelig tema på en følsom og interessant måte. Kajsa Næss benytter animasjonen til å ufarliggjøre tematikken, men behandler de involverte personene med respekt og får det hele til å balansere. Et imponerende arbeid!

Utgivelsen:

Allerede ved innpakkingen forstår man at Mikrofilm er et selskap som legger vekt på kvalitet og viktigheten av å skille seg ut fra mengden. DVD-omslaget er gjennomsliktig som et CD-omslag og det følger med et hefte med en introduksjon fra Kajsa Næss og utvidede intervjuer med alle barna på filmen. Det følger også med informasjon fra organisasjonen FFP - For Fangers Pårørende.

I tillegg til filmen byr utgivelsen også på en kort gjennomgang av hvordan filmen er laget med regissørens kommentarer. Den lille dokumentaren er enkelt laget, men forklarer godt hvordan filmskaperne har jobbet - blant annet med modellbakgrunnene. Interessant stoff som det godt kunne vært mer av.

Utgivelsen inkluderer også en av Næss' tidligere kortfilmer - den eksistensielle *Bygningsarbeidere* (2008). Ikke min favoritt blant hennes filmer, og jeg synes vel egentlig den mer dokumentariske *Leonidestorm* (2004) hadde passet bedre sammen med hovedfilmen. Men for all del; det er veldig bra å by på nok en kortfilm på denne utgivelsen.

Samlet sett en meget god utgivelse av en film som burde få et bredt publikum blant unge og voksne.

NB! Filmen [kan bestilles på mikrofilm.no](http://mikrofilm.no)

Anmeldt av Tom-Erik Lønnerød, 03.02.14.

Takk til Mikrofilm for anmeldereksemplar.

Ja

[DuVelgerSelv_cover](#);